Novobydžovská

Ročník IV.
28. 10. 1977

Číslo 3

ZPRAVODAJ

Odkaz 60. výročí Velkého října zavazuje

Od významného historického okamžiku, kdy dělové výstřely z křižníku Aurora oznámily povstání dělníků a rolnické chudiny carského Ruska, uplynulo již šedesát let. Pro jedince to představuje bezmála jeden běh lidského života. V historii lidstva to však příliš dlouhé období není. Nicméně již dnes lze s jistotou konstatovat, že Velká říjnová socialistická revoluce prolomila tehdy zdánlivou všemohoucnost kapitalismu, všemi prostředky chráněnou sílu imperialistických mocností, ovládajících naši planetu.

Vznik prvního socialistického státu byl reálným potvrzením Marxovy vědecké předpovědi o zákonitém zániku posledního vykořisťovatelského řádu – kapitalismu. Říjnová revoluce názorně naznačila cestu dalšího vývoje i v ostatním světě, vyvolala obrovské inspirující revoluční hnutí v Evropě i v Asii, v Africe i na americkém kontinentě.

Šedesát let, která uplynula od onoho roku 1917, je naplněno hrdinným bojem a obětavou prací sovětských lidí při obraně a výstavbě socialismu a komunismu. Ideje Října se nepodařilo udusit kontrarevolučním hordám, podpořeným útokem čtrnácti intervenčních armád, ani náporem hitlerovských fašistů v období druhé světové války.

Říjnová revoluce výrazným způsobem zasáhla i do osudu českého a slovenského lidu. Stala se mocným impulsem revoluční vlny, jejíž nápor vedl nejdříve k rozpadu rakousko-uherské monarchie a ke vzniku samostatného Československa. Pod jejím vlivem se zrodila Komunistická strana Československa, kterou se podařilo postupně zbolševizovat a připravit ji pro těžký boj s buržoazií tzv. první republiky a posléze i pro boj s německým fašismem. Pro naplnění svého hlavního cíle – vytvoření socialistického státu Čechů a Slováků – se ji podařilo získat dělnickou třídu a rozhodující většinu ostatních pracujících. Vítězný únor 1948 znamenal pro nás totéž, co pro sovětský lid Velký říjen.

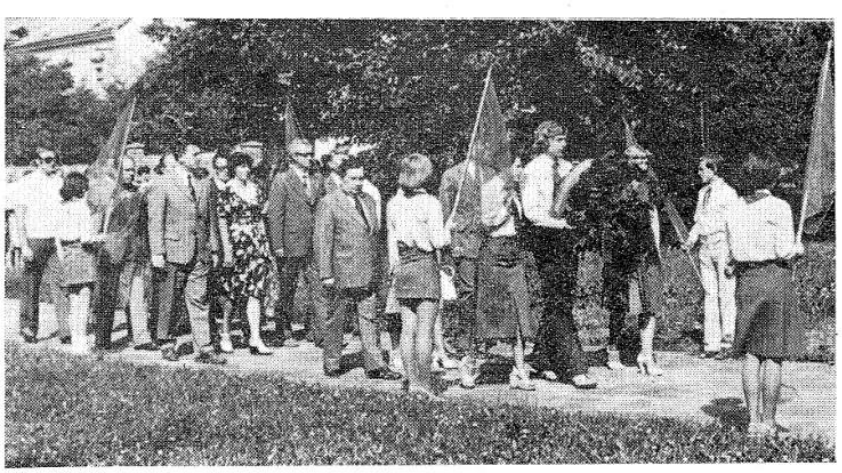
Dvaatřicet let svobodného mírového života československého lidu je šťastným obdobím naší politické, hospodářské, vědeckotechnické a kulturní spolupráce se Sovětským svazem, jíž naplňujeme odkaz Října. Pokračování v této obapolně výhodné spolupráci i naše příslušnost ke společenství socialistických států jsou zárukou naší budoucnosti jako hospodářsky a kulturně vyspělé země.

Oslavy 60. výročí Velké říjnové socialistické revoluce v našem městě spadají do období, kdy všechny novobydžovské závody, podniky i ostatní pracoviště úspěšně realizují závěry XV. sjezdu KSČ i úkoly druhého roku šesté pětiletky. MěstV KSČ, MěstNV i MěstV NF jsou přesvědčeny, že všichni občané našeho města pozdraví toto významné jubileum světodějné události splněnými a překročenými závazky, že na všech pracovištích rozvinou další formy socialistického soutěžení, a že zvýšenou pracovní iniciativu zaměří také na splnění úkolů volebního programu Národní fronty.

MěstV KSČ, NV a NF

---

1. září 1977 zahájily naše školy slavnostně nový školní rok. V jeho průběhu oslaví dvě velmi významná výročí: 60. výročí VŘSR a 30. výročí Vítězného února. Na snímku J. Doležala je zachycen pietní akt u Památníku československo-sovětské bojové družby, kde zástupci novobydžovských škol a představitelé městských stranických a státních orgánů položili kytice na znamení věrnosti revolučnímu odkazu obou výročí.

K ohlasu VŘSR na Novobydžovsku

I.

Revoluční boj ruského proletariátu mocně zapůsobil na dělnictvo a široké lidové vrstvy všech národů. Zvlášť silný ohlas měla Velká říjnová socialistická revoluce v Rakousku-Uhersku. V „žaláři národů" lid vřele přivítal heslo o právu národů na sebeurčení a mírovou iniciativu první sovětské vlády. Teprve v průběhu další doby se naši pracující blíže seznamovali i s ostatními revolučními opatřeními sovětského Ruska. Ruský příklad se stal určujícím pro postupné uvědomování dělnické třídy a pro vytvoření Komunistické strany Československa, jednotné internacionální revoluční strany v našich zemích.

První zprávy o revolučních událostech v Rusku se k našemu dělnictvu dostávaly s větším zpožděním a vzhledem k tehdejším poměrům v sociálně demokratické straně i v dosti zkreslené podobě. Tomu odpovídal i charakter prvních veřejných vystoupení. Většina akcí měla převážně živelný ráz.

SNÍMEK Z PRVOMÁJOVÉHO PRŮVODU DĚLNICTVA V CHLUMECKÉ ULICI (NYNĚJŠÍ REVOLUČNÍ). V POPŘEDÍ VYNIKÁ TRANSPARENT PROLETÁŘI VSECH ZEMÍ, SPOJTE SE! S největší pravděpodobností jde o mohutnou manifestaci v r. 1919, kdy se slavil první Svátek práce v samostatné republice.

Dosud studované prameny zatím neumožňují blíže zkoumat, do jaké míry lednová generální stávka v roce 1918 zasáhla i do závodů v našem městě. V Hradci Králové tehdy např. zazněl požadavek práva národů na sebeurčení a uzavření míru se sovětským Ruskem.

V posledních měsících války vedla kritická zásobovací situace k četným demonstracím. V Novém Bydžově došlo ke srocení lidu 17. května 1918 a opětně o měsíc později. Kolem dvou set osob se shromáždilo v blízkosti nádraží a před radnicí. Demonstrující požadovali zlepšení zásobování a zabránění vývozu potravin z okresu. Pro opakované demonstrace byla posílena místní četnická posádka.

28. října 1918, den vzniku samostatného Československa, proběhl i v N. Bydžově v atmosféře velkého nadšení z dosažené národní svobody. Radost z pádu nenáviděného Rakousko-Uherska se bezprostředně projevila v odstraňování symbolů rakouského panství. Z veřejných budov byly postupně strhány rakouské státní znaky, snešeny na náměstí a naházeny do kašny. Druhého dne se ve městě konal mohutný průvod s hudbou, zakončený shromážděním před radnicí. Téhož dne také vydal okresní národní výbor vyhlášku, kterou přebíral správu do svých rukou.

Již první mocenská opatření nového státu naznačovala, že české buržoazii šlo především o zajištění vlastních třídních pozic. Na druhé straně byla pod vlivem revolučního hnutí uzákoněna i řada demokratických a sociálních práv, což zejména v prvním období buržoazního Československa vedlo i k přehnanému optimismu a iluzím o dalším vývoji republiky.

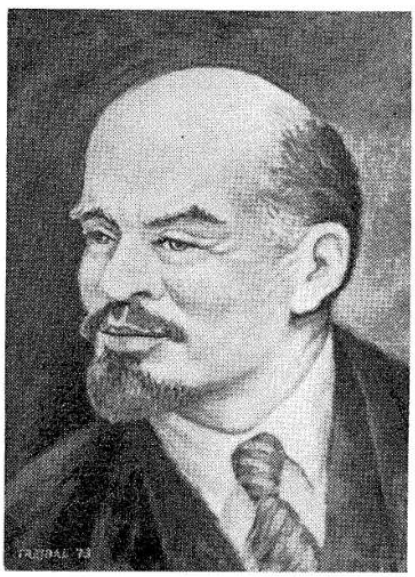
Hluboká zásobovací krize spojená s nezaměstnaností však pokračovala i po skončení války. Příslušníci sociálně demokratické a socialistické strany vystoupili v listopadu s kritikou zásobovací situace ve městě a požadovali odstoupení městské rady a městského zastupitelstva. Situace se ještě přiostřila po 8. prosinci, kdy se na základě ministerského nařízení musel rozejít i zdejší okresní národní výbor a správy se ujal okresní hejtman.

Pro zachování „klidu a pořádku" bylo už v listopadu do města přiděleno 20 vojáků. Ve druhé polovině prosince nespokojenost lidu přerostla v mohutná demonstrační vystoupení. 16. prosince 1918 před radnicí došlo k demonstraci bývalých příslušníků rakouské armády a jejich žen za ponechání vyživovacích příspěvků. Kritické poměry v zásobování a nespokojenost s činností městské rady vedly dne 19. prosince k další velké demonstraci, která přerostla v živelný útok proti dvěma živnostem. Do města byla narychlo přivolána posila 10 četníků z okolí a 75 vojáků z Jičína. Celkem bylo zatčeno 13 účastníků, z nichž krajský soud v Jičíně odsoudil v březnu 1919 sedm osob ke vězení na čtyři a šest týdnů.

Není bez zajímavosti, že místní tisk zneužil zoufalého vystoupení nespokojeného zástupu k útokům proti revolučnímu boji ruských bolševiků. Chlumecké listy tehdy uveřejnily článek Bolševismus v Novém Bydžově. Podobné protisovětské články v prvních poválečných letech vycházely i na stránkách Kraje bydžovského, Hlasů od Cidliny a Obzoru. Je samozřejmé, že za nedostatku pravdivých informací o sovětském Rusku působily lživé pomluvy silněji.

První měsíce roku 1919 byly ve znamení boje proti keťasům, rostoucí drahotě a nezaměstnanosti. 18. dubna zahájili týdenní stávku za zvýšení mezd a uzavření prozatímní kolektivní smlouvy dělníci v cukrovaru. I když konečné jednání bylo odloženo, stávka zabránila dalším snahám vedení o zhoršování pracovních podmínek.

Zvlášť mohutnou demonstrací se stal 1. máj 1919, první Svátek práce slavený v samostatné republice. Příslušníci socialistických stran uspořádali samostatný průvod od tržiště (dnes místa sokolovny) na náměstí, kde se konal tábor lidu.

J. Trejbal: V. I. LENIN

V sociálně demokratické straně zatím probíhal složitý zápas o další orientaci dělnického hnutí. Po XII. sjezdu strany v prosinci 1918 a zvláště po ustavujícím kongresu Komunistické internacionály v březnu 1919 v Moskvě se proces politické diferenciace v řadách sociální demokracie urychlil. Se sílícím vlivem levicově orientovaných členů strany začaly vzrůstat i sympatie voličů. Kandidáti sociálně demokratické strany potom v prvních poválečných obecních volbách dosáhli významného vítězství. V soudním okrese Nový Bydžov získala sociální demokracie 27,5 % hlasů, zatímco republikánská strana jen 16,5 %.

V řadách sociální demokracie se postupně vytvářela zcela zvláštní situace – proti převažující levicové orientaci řadového členstva strany zde stála pravicová politika početně menší části, jejíž členové však dosud zastávali klíčová místa ve vedoucích orgánech strany a po volbách v čele s Vlastimilem Tusarem dokonce zaujali významné resorty v nové vládě.

Nemáme, žel, prameny, které by na Novobydžovsku umožnily sledovat ohlas vzniku Maďarské republiky v březnu 1919 a Slovenské republiky rad v červnu 1919. Nepochybně však i tyto události působily na řadové členy strany, tím spíše, že pokračující drahota a nezaměstnanost vytvářely stav trvalého neklidu. Např. 20. září 1919 demonstrovalo dělnictvo zdejší koželužny proti drahotě potravin.

Koncem roku 1919 a počátkem roku 1920 se boj o charakter republiky a další vývoj sociální demokracie ještě přiostřil. V dubnu 1920 se konaly první poválečné parlamentní volby, jejichž výsledek v soudním okrese Nový Bydžov svědčil opět jednoznačně ve prospěch sociální demokracie (získala 37,2 % hlasů). Zatím se však pravicové části strany podařilo udržet většinu zvolených míst.

V létě 1920 poválečná revoluční vlna v Evropě vrcholila. Velký ohlas získal úspěšný boj Rudé armády proti polským intervenčním vojskům a její přechod do protiútoku. Výrazem radikalizace dělnictva na Novobydžovsku byly události v červenci 1920.

14. července v 11 hodin dopoledne na znamení továrních píšťal zastavili dělníci ve městě práci a odebrali se před budovu okresní politické správy. Hlavním mluvčím dělníků byl soudruh Jan Weber, který vystoupil s požadavkem zlepšení zásobování. Policejní zpráva připomínala i výzvy k prohlídkám obchodů a výhrůžky demonstrujících na adresu okresního hejtmana. Druhého dne se shromážděné dělnictvo pokoušelo odstranit vyhlášky městské rady s provoláním ministerského předsedy Tusara proti nepokojům, ale povolaný oddíl četnictva z Prahy o síle 20 mužů tomu zabránil. Na tři osoby bylo podáno trestní oznámení.

Policejní zpráva o demonstraci mj. uváděla, že „má více ráz politický než účel zásobovací". Příznačná je i věta: „Zdá se též pravděpodobno, že na tak zvané levé křídlo soc. dem. v poslední době působí blížení se ruského bolševického vojska ku hranicím republiky."

K další demonstraci před budovou okresní politické správy došlo ráno dne 19. července 1920. Mohutný zástup dělnictva ze Smidar, Vysokého Veselí a skřivanské rafinerie vyslal k okresnímu hejtmanu šestičlennou deputaci se žádostí, aby v každém místě byla zřízena rada důvěrníků pro dozor nad hospodařením. Demonstrující, kteří odmítli vyslechnout výsledek za vojenské asistence, byli nakonec brutálně rozehnáni bajonety sedmdvaceti četníků.

Požadavek zřízení rad důvěrníků předcházel zakládání dělnických rad, které se staly zcela novým revolučním prvkem v činnosti dělnictva na Bydžovsku. Dělnické rady zde vznikly hlavně mezi zemědělskými dělníky při dvorech ve Smidarech, Chotělicích, Vysokém Veselí, Červeněvsi a Křičově. Už v červnu připravovali vytvoření dělnické rady ve skřivanské rafinerii. Dělnické rady, jejichž úkoly byly zatím zaměřeny na kontrolu zásobování a výroby, znamenaly významný krok k další radikalizaci dělnictva v období příprav rozhodného střetnutí s buržoazií. Dobou vzniku patří dělnickým radám na Novobydžovsku jedno z prvních míst v celém kraji.

Dokončení příště. Jaroslav Prokop

Volební program NF je věcí nás všech

ANTONÍN GRMOLEC,
tajemník MěstNV

Volební program Národní fronty na období let 1976–1980 vychází z náročných úkolů XV. sjezdu KSČ. Všichni pracující i občané našeho města se na vlastních zkušenostech přesvědčují, že tento program vyjadřuje potřeby rozvoje socialismu v souladu s jejich životními zájmy. V tom je základní zdroj důvěry lidu v politiku strany, jejich angažovanosti, obětavosti, nadšení a tvořivé práce.

Volební program na rok 1977, podpořený socialistickými závazky závodů, organizací NF, občanských výborů, škol a institucí, obsahuje celou řadu velmi náročných akcí a opatření k dalšímu rozvoji města a ke zlepšení životních podmínek jeho obyvatel. Nový poslanecký sbor za účinné řídící a kontrolní činnosti MěstV KSČ, ve spolupráci s MěstV NF a jeho společenskými organizacemi, závody a občanskými výbory zaměřil soustavnou pozornost na jeho plnění.

Ke zvládání všech úkolů pomáhá Měst NV socialistická soutěž jako metoda práce i jako prostředek široké mobilizace aktivity občanů Nového Bydžova.

Volební program NF je určován třemi hlavními oblastmi, a to ideově výchovnou, politicko organizátorskou a sociálně ekonomickou. Cílevědomou prací bylo v 1. pololetí dosaženo dobrých výsledků hlavně v oblasti ideově výchovné a politicko organizátorské. Ne stejně se dařilo zajišťovat úkoly v oblasti ekonomicko sociální, zejména při plnění záměrů v investiční části akce „Z" a v technické vybavenosti, přísluřející k rodinným domkům.

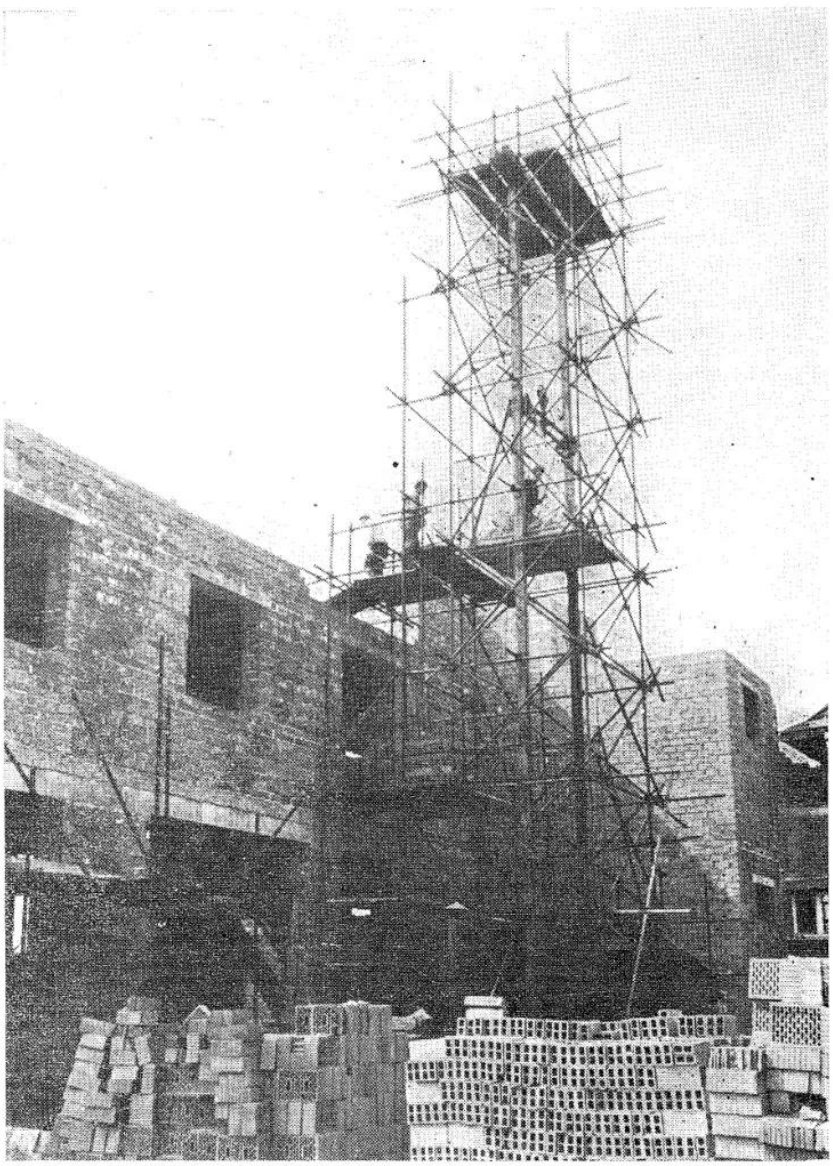
V ideově výchovné činnosti je základem systematické práce Jednotný plán kulturně výchovné činnosti. Jeho podstatou, smyslem a hlavním úkolem je snaha organizovat ideově výchovnou a kulturní činnost tak, aby kulturně výchovný a ideologický proces probíhal v duchu marxismu-leninismu, ve znamení dalšího upevňování přátelství se Sovětským svazem a ostatními státy světové socialistické soustavy. Rozhodující část úkolů na tomto úseku plní kulturní zařízení MěstNV: městské kulturní středisko, knihovna, kino a muzeum. Z významných kulturních akcí si připomeňme hodnotné vystoupení AUS kpt. Jána Nálepky, AUS Vita Nejedlého a zdařilou přehlídku městských divadelních souborů okresu Hradec Králové. Opravdovým svátkem proletářského internacionalismu byl program tanečního a pěveckého souboru MINGI TAU ze Stavropolské oblasti SSSR, který se ve svém závěru stal otevřenou manifestací přátelství a družby našich pracujících s lidem Sovětského svazu.

Významné místo v kulturní činnosti má i práce s dětmi, které se aktivně zúčastňují mnoha kulturních akcí. Tím se současně zvýšil i zájem dospělých občanů o kulturní život města.

V oblasti politicko organizátorské v souladu se závěry XV. sjezdu KSČ se městské orgány orientují na posílení vedoucí úlohy dělnické třídy a prohlubování socialistické demokracie. MěstNV se snaží zapojit do řízení a správy města co nejširší okruh občanů. Počet nově zvolených občanských výborů se zvýšil ze třinácti na šestnáct. V současné době v nich pracuje 188 občanů, v jejich aktivech dalších 39 občanů. Podíl občanských výborů na činnosti MěstNV je nenahraditelný. Záslužnou práci konají zejména na akcích „Z", při péči o veřejný pořádek, při řešení bytových otázek a v činnosti sboru pro občanské záležitosti.

Plenární zasedání MěstNV se konají přesně podle stanoveného plánu práce

Dokončení na str. 5

Takto vypadala výstavba sokolovny na jaře minulého roku. Od té doby pokročily práce o velký kus dopředu. Stavba je zastřešena, pokračují další vnitřní úpravy. Podaří se tuto velkou akci „Z" v příštím roce dokončit? Na to dáte odpověď také vy, občané našeho města, svým zvýšeným brigádnickým úsilím. Foto J. Prokop

Dokončení ze str. 4

a řeší rozhodující problémy a úkoly města. Účast poslanců na těchto zasedáních je vysoká. Je potěšitelné, že těchto zasedání se pravidelně zúčastňují i poslanci vyšších zastupitelských orgánů. Práce rady MěstNV, komisí a aktivů je řízena rovněž plány práce a má dobrou úroveň. Přesto se však nepodařilo dosáhnout předpokládaných výsledků za I. pololetí tohoto roku v oblasti ekonomicko sociální, hlavně v investiční části akcí „Z".

Volební program obsahuje celkem třicet akcí v hodnotě 25,454 mil. Kčs. Z toho v letošním roce bylo zařazeno jedenáct akcí v hodnotě díla 6,03 mil. Kčs. Plnění za I. pololetí představuje pouze 29 % celoročního úkolu hodnoty díla. Tento neuspokojivý stav vedl národní výbor k tomu, že přijal řadu opatření ke zlepšení v plnění ve 2. pololetí. Odezva na přijatá opatření se u některých pracovníků na závodech a ve společenských organizacích nesetkala se žádoucím pochopením. Také některé občanské výbory plně nedocenily jejich význam. Vážíme si těch občanských výborů, které trvale agitují mezi občany a snaží se je získat pro pomoc na akcích celoměstského významu. Jsou však i takové občanské výbory, které se spokojí s odesláním pozvánky na brigádu, aniž by si ověřily údaje o účasti občanů na akcích a dále na občany působily. Je nezbytně nutné si uvědomit, že plnění volebního programu je věcí nás všech, že jde o vytváření hodnot, které budou sloužit nám všem.

V dalším období musíme k těmto úkolům přistoupit s mnohem větší zodpovědností. Na jednotlivých akcích jsou prováděny přípravy k tomu, aby práce mohly nerušeně pokračovat i přes zimní období. Současně se zpřísňuje dohled nad přípravou a zajištěností jednotlivých akcí. Na to vše pochopitelně nestačí jen MěstNV. S větší aktivitou se počítá ze strany závodů, jejich ZV ROH, společenských organizací NF a občanských výborů. Jedině tak mohou být úkoly volebního programu splněny.

Při hodnocení investiční části akce „Z" v rámci okresu Hradec Králové jsou naše výsledky nepříznivé. K 31. srpnu 1977 byl následující stav:

Nový Bydožv splnil hodnotu díla na	39 %
Třebechovice	85 %
Smiřice	61 %
Chlumec nad Cidlinou	55 %
Hradec Králové	49 %
Okres Hradec Králové	46 %

Ve zvelebovacích pracích, při pomoci zemědělství a ve sběru odpadových surovin úkoly plníme.

Poslední číselné údaje nás nemohou nechat lhostejnými. Půjde o to, abychom zmobilizovali všechny síly k dosažení příznivějších výsledků. Vždyť nejde jen o číselné údaje, ale o skutečné hodnoty důležité pro další rozvoj našeho města. Věříme proto, že i vy podle svých možností a sil pomůžete.

★★★★★★★★★★★★★

Z jednání rady MěstNV

10. schůze – 10. 5. 1977

Veřejný pořádek, činnost IPV, trestná činnost na území města za I. čtvrtletí, činnost PS VB, spolupráce s VB.
Rozbor plnění plánu a rozpočtu za I. čtvrtletí 1977.
Postup prací na akcích „Z".
Činnost „Technických služeb města" včetně návrhů na opatření.

11. schůze – 23. 5. 1977

Průběh květnových oslav.
Návrh na opatření ke zlepšení čistoty ovzduší, toků, rekultivace půdy a péče o zeleň města.
Územní plánování, připravenost pozemků pro výstavbu rodinných domků.
Veřejné schůze s občany.

12. schůze – 6. 6. 1977

Rozbor současného stavu, potřeb a perspektiv rozvoje obchodní sítě a zajištění zásobování.
Zpráva o činnosti SPOZ a návrhy na další rozšíření práce.
Dům pečovatelské služby.

13. schůze – 27. 6. 1977

Úroveň řídící a kontrolní činnosti na MěstNV za I. pololetí, návrh plánu na II. pololetí.
Plnění úkolů Jednotného plánu kulturně výchovné činnosti.
Návrh na další opravy Jiráskova divadla včetně opatření.
Žňové práce v našem JZD.

14. schůze – 11. 7. 1977

Jednotný systém branné výchovy obyvatelstva.
Připravenost požárních sborů na žňové období.
Hodnocení práce škol I. a II. cyklu ve vztahu k městu.
Hodnocení socialistického závazku za I. pololetí a příslušná opatření pro II. pololetí.

15. schůze – 8. 8. 1977

Plnění plánu a rozpočtu za I. pololetí.
Městský program komplexní socialistické racionalizace na léta 1977–79.
Zahájení školního roku.

16. schůze – 22. 8. 1977

Návrh plánu a rozpočtu na rok 1978.
Společná schůze předsednictva MěstV NF a MěstNV.
Průběh žňových prací.
Rozbor spolupráce MěstV NF se společenskými organizacemi v rámci dohod na plnění úkolů volebního programu NF.
Zdravice občanům družebního města Brezna k 33. výročí SNP.

17. schůze – 5. 9. 1977

Návrh koncepce komplexního řešení otázek tělesné výchovy včetně jejího masového rozvoje.
Činnost Městského domu pionýrů a mládeže v Novém Bydžově.
Činnost komise pro ochranu veřejného pořádku MěstNV.
Výsledky plnění plánu podniku Komunálních služeb a Podniku bytového hospodářství v Novém Bydžově za I. pololetí.

(AG)

Sovětský tisk pomáhá

Stálé místo při vyučování ruštině v oblasti jazykové kultury na střední zemědělské technické škole v Novém Bydžově zaujímá práce se sovětským tiskem v originále.

Vyučující se zamýšlejí nejen nad tím, jak tento tisk v požadovaném množství zajistit, ale i nad jeho racionálním a výchovným využitím. Jeho odběr reguluji s ohledem na zaměření a potřeby školy. Noviny Selskaja žizň, které odebírá každý žák školy, poskytují zajímavé informace především ze zemědělské a politicko společenské oblasti. Výběrem kratších odborných článků nahrazují učitelé méně vhodné a zastaralé texty v učebnicích.

Žáci tak bezprostředně poznávají život sovětské země a přitom si zdokonalují své jazykové znalosti. Tak např. sledovali průběh XXV. sjezdu KSSS, seznámili se s úpravou textu sovětské hymny, poznali náplň diskuse k návrhu nové ústavy a obdivovali se pracovnímu nadšení a iniciativě sovětských občanů u příležitosti letošního 60. výročí VŘSR.

Pedagogům SZTŠ jde o to, aby každý žák i absolvent školy zcela samozřejmě ze své vnitřní potřeby četl v originále denní tisk a literární díla země Sovětů, země mírové politiky.

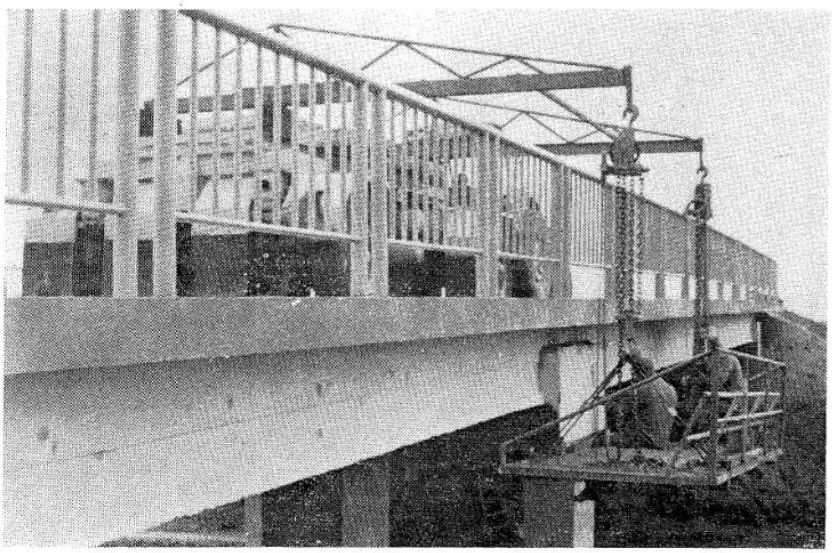
A. D.

Mostní prvky z N. Bydžova do celé republiky

Montáž parabolických mostních prvků na Pitkovickém potoce u Říčan

Závěrečné montážní práce na nosnicích mostu z předpjatého betonu ve Všestarech

Pojedete-li někdy po nepříliš široké asfaltce z Nového Bydžova do Vysočan, nezapomeňte si prohlédnout několik nenápadných budov včetně výrobní haly, které patří provozu Prefa, jež je součástí národního podniku Silnice v Hradci Král. Jeho umístění v úrodné rovině není náhodné. Pár kroků od závodu jsou bohaté nánosy kvalitního štěrkopísku, které zajišťují jeho výrobu na mnoho desítek let.

V provoze Prefa se vyrábějí prefabrikáty z předpjatého betonu. Kromě toho se zde vyrábějí různé mostní díly z tradičního železobetonu. Vyráběné nosníky mají podélné, truhlíkové, rámové a parabolické tvary. K jejich výrobě je třeba kompletní technologické zařízení, jehož součástí jsou míchací centrum, armovna, svařovna armatury, sila na cement, skládky štěrkovin a samozřejmě výrobní hala s vibrátory, které jsou namontovány na formách pro jednotlivé typy prefabrikátů. Hotové výrobky o hmotnosti mnoha tun přemisťují portálové a mobilní jeřáby.

Výrobky našeho provozu jdou v rámci Východočeského kraje na různé akce vlastních silničních závodů. Slouží především k výstavbě silniční sítě, která se v našem členitém kraji neobejde bez mostů různých typů a rozpětí. Kromě toho se mostní prefabrikáty dodávají i do ostatních krajů naší republiky. V tomto roce podle požadavků odběratelů úměrně možnostem provozu byly dodány do Středočeského kraje pro Prahu, do Jihomoravského kraje pro Brno, do Severočeského kraje pro Ústí nad Labem, do Západočeského kraje pro Plzeň a do mnoha dalších krajů.

Jako každé pracoviště, tak i provoz Prefa má svůj celoroční plán. K jeho splnění si jeho pracující uzavírají pravidelně hodnotné závazky, za nimiž stojí rozsáhlá pracovní iniciativa, socialistická soutěž a poctivá práce jednotlivců i kolektivů. Dva kolektivy, soutěžící o titul brigáda socialistické práce, byly v rámci závodu vyhodnoceny jako nejlepší.

I přes různé potíže, které musí provoz Prefa překonávat, jsou reálné předpoklady zdárného plnění všech úkolů šesté pětiletky.

„. . . abychom se nespokojovali s tím, co umíme, čemu jsme se naučili dříve, ale abychom šli stůj co stůj dál, kladli stůj co stůj větší a větší požadavky, předcházeli bezpodmínečně od snadnějších úkolů k obtížnějším. Bez toho není možný pokrok vůbec, není tedy možný ani pokrok v socialistické výstavbě."

V. I. LENIN

Ze života odboček SČSP

V minulém roce obdržela Brigáda socialistické práce SČSP z Prefy čestné uznání OV SČSP za příkladnou práci.

PREFA

V provozu PREFA Nový Bydžov, který je součástí n. p. Silnice Hradec Králové, vznikla odbočka SČSP v r. 1973. Všichni její členové se aktivně zapojili do bohaté činnosti. Byl uspořádán zájezd k sovětské posádce v Milovicích, uskutečnily se zajímavé besedy o Sovětském svazu, spojené s promítáním diapozitivů a další. Mezi trvalou činnost odbočky patří péče o názornou agitaci, která všechny zaměstnance provozu seznamuje se životem a prací lidu SSSR.

V roce 1975 se kolektiv sedmi pracovníků opraven přihlásil do soutěže o získání čestného titulu Brigáda SČSP. Během soutěžního období provedli členové kolektivu řadu technických zlepšení na výrobním zařízení, která přinesla zvýšení produktivity práce a zlepšení kvality výrobků, mezi něž patří především mostní prvky z předpjatého betonu. Při výrobě nových ocelových forem a zkrácením termínů oprav strojového parku ušetřili v roce 1976 asi tři sta pracovních hodin. Opravou vyřazených strojů a jejich renovací uspořili provozu 30 tisíc Kčs. Brigáda organizuje na pracovišti pravidelný sběr kovového odpadu. V průběhu soutěže odvedla 45 tun železa a 200 kg barevných kovů. Nezapomíná se ani na kulturní a sportovní činnost. Někteří členové se zúčastňují olympiád pracujících v kopané, odbíjené a stolním tenisu, které organizuje místní TJ Jiskra. Všichni členové tohoto kolektivu spolupracují na plnění volebního programu Nár. fronty. Na akci „Z" — sokolovna odpracovali 65 brigádnických hodin a při zvelebovacích pracích 160 hodin.

Kolektiv brigády se schází na pravidelných schůzkách a o své činnosti si vede kroniku. V letošním roce přijal hodnotný socialistický závazek na počest 60. výročí VŘSR. Jeho obsahem je zvýšení iniciativy při plnění náročných úkolů provozu, zapojení do zlepšovatelského hnutí a různá opatření ke zlepšení kvality betonářských výrobků. Mimo provoz odpracuje kolektiv padesát hodin na výstavbě kluziště.

Za svoji příkladnou práci byl kolektiv v letošním roce již podruhé hodnocen jako nejlepší. Věříme, že se mu bude dařit i v dalším období.

SZTŠ

Slavné 60. výročí VŘSR vítá organizace SČSP na střední zemědělské technické škole zvýšenou pracovní aktivitou. Hlavní úsilí zaměřuje na ideově výchovnou práci nejen mezi zaměstnanci, ale i mezi žákyněmi školy, které tvoří více než polovinu členů ZO SČSP. V rámci této organizace pracuje úspěšně „Kolektiv mladých členů a pedagogických pracovníků československo-sovětského přátelství". Za svoji bohatou činnost se stal nositelem vyznamenání ÚV SČSP a bronzového odznaku brigády socialistické práce. Tento kolektiv společně s výborem ZO SČSP je také hlavním iniciátorem závazkového hnutí. Na počest 60. výročí VŘSR chce ve svých řadách uvítat dalších šedesát nových členů SČSP ze žáků prvních a druhých ročníků. Podle tradice je hodlá přijmout za členy na slavnostním setkání se sovětskými vojáky. Tohoto aktu se zúčastní také přátelé z družební školy v Polské lidové republice. Touto formou tak nejlépe uctí internacionální charakter VŘSR. V rámci svého závazku chce získat nové dobrovolné dárce krve, tím se jejich počet zvýší na sto čtyřicet dva. Společně s organizací SSM se zaměřuje na propagaci sovětských filmů. Padesát členů si koupilo legitimaci Klubu přátel sovětského filmu.

A jaký je další nejbližší cíl odbočky SČSP na STZŠ? Chce dosáhnout takového rozšíření členské základny, aby mladí mohli vytvořit samostatnou odbočku na škole a mohli tak zcela samostatně poznávat život a práci sovětského lidu a rozvíjet nové přátelské internacionální svazky. (Hr)

Každoročně v rámci Měsíce československo-sovětského přátelství vítají v našich školách příslušníky Sovětské armády. Naše fotografie zachycuje tři vojáky ze sovětské komandatury v Hradci Králové, kteří navštívili ZDŠ v Karlově ulici.

Dny vietnamské kultury v Novém Bydžově

Kulturní život našeho města v měsíci září byl ve znamení „Dnů vietnamské kultury", které pořádalo městské kulturní středisko ve spolupráci s OKS v Hradci Králové.

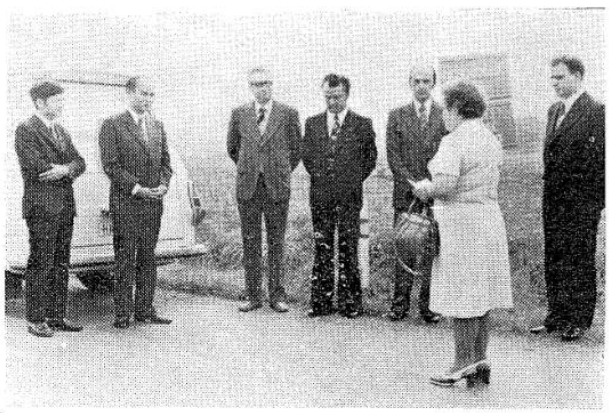
Tato významná kulturně politická událost začala 6. září. V dopoledních hodinách jsme na půdě města přivítali delegaci Vietnamské socialistické republiky v čele s jejím velvyslancem Nguyen Tien Thongem. Vzácní hosté za přítomnosti Svatoboje Matyse, zástupce tajemníka OV KSČ, ing. Boženy Koptíkové, místopředsedkyně ONV, Miroslava Doubka, ředitele OKS a zástupců stranických a státních orgánů města byli přijati v obřadní síni radnice předsedou MěstNV soudruhem Josefem Kuntem. Potom si prohlédli novobydžovské závody PMV a Tiba, účastnili se vernisáže výstavy fotografií a uměleckých předmětů s názvem „Vietnam – jedna země" a při besedě s představiteli města a zástupci stranických a státních orgánů okresu Hradec Králové odpovídali na mnohé otázky o životě a práci vietnamského lidu.

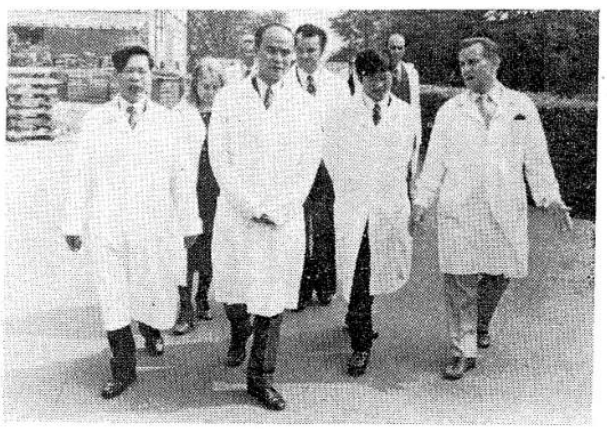
V rámci „Dnů vietnamské kultury" byla pak ještě pořádána celá řada dalších kulturních akcí. V Jiráskově divadle to byl soutěžní program o znalostech Vietnamu. O prvenství sváděla zcela vyrovnaný boj družstva gymnázia a střední zemědělské technické školy. Další kulturní program měl název „Přátelství bez hranic". Městské kino uvedlo dokumentární film z bojů o Saigon „Město na úsvitu", který zhlédla především naše mládež.

Připomeňme si při této příležitosti několik údajů o Vietnamu, vzdálené zemi, která se rozkládá na východním pobřeží Zadní Indie při Jihočínském moři. Nejstarší vietnamský stát raně otrokářský vznikl již ve 3. stol. před naším letopočtem. V pohnuté historii této země musel jeho lid svádět nerovný boj za svobodu a samostatnost s cizími i domácími nepřáteli. Z cizích to byli Číňané, Francouzi, Japonci a Američané. K domácím utiskovatelům patřily mocné rody Le, Trinh a Nguyen. V letech 1858–1884 byl Vietnam dobyt Francouzi a tři roky nato začleněn do koloniálního svazku zvaného Francouzská Indočína. V letech 1940–1945 byla země okupována Japonci. Z iniciativy Komunistické strany Indočíny vznikl Svaz boje za nezávislost Vietnamu Viet-minh, který v zemi šířil partyzánské hnutí. V srpnu roku 1945 vypuklo všenárodní povstání. 2. září téhož roku byla vyhlášena Vietnamská demokratická republika. Francouzské buržoazii se však opět zastesklo po někdejší nadvládě. 19. prosince 1946 se rozhodla pro vojenskou intervenci. Osm let trvající boj vietnamského lidu skončil pádem francouzské pevnosti Dien-bien Phu. Ženevskými dohodami z r. 1954 byl Vietnam dočasně rozdělen na dvě části podél 17. rovnoběžky. Na severu země se rozvíjel socialistický stát Vietnamská demokratická republika, jih Vietnamu zůstal pod vlivem imperialistických zemí, mezi nimiž stále větší slovo měly USA. Celistvost Vietnamu měla být potvrzena celovietnamskými volbami v roce 1956. Intrikami imperialistů a režimu v Saigonu však k těmto volbám nedošlo. V roce 1960 začala v jižním Vietnamu ozbrojená intervence USA, namířená proti Frontě národního osvobození. Později tato válka se neoficiálně zčásti přesunula i na VDR. Více než po desetiletém boji došlo k podepsání Dohody o ukončení války a obnovení míru ve Vietnamu. Tím byl agresor poražen a byly tak vytvořeny podmínky k opětnému sjednocení celého Vietnamu, k němuž došlo na jaře roku 1976.

Osvobozenecká válka trvající prakticky plných třicet let se negativně projevila v hospodářství celé země. Poměrně velké surovinové bohatství a dobré podmínky k rozvíjení zemědělské produkce spolu s příslovečnou pracovitostí a skromností Vietnamců jsou však zárukou šťastné budoucnosti. Síla této země spočívá i v příslušnosti ke státům světové socialistické soustavy, které ji v letech intervence poskytly neocenitelnou materiální pomoc i morální podporu. V současné době jde o to, aby se Vietnam stal co nejdříve bohatou kvetoucí zemí, a tím zároveň oporou světové socialistické soustavy na geograficky strategickém místě v jihovýchodní Asii.

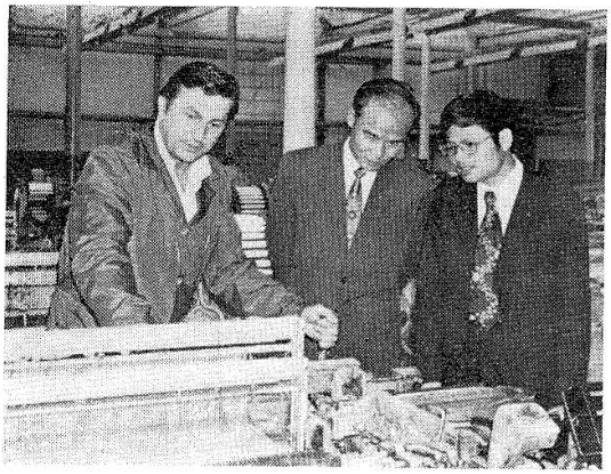
(trej)

Bohatý byl program návštěvy vzácných vietnamských hostů v našem městě. Foto J. Prokop

S dechovkou JZD u našich přátel v NDR

Dechová hudba JZD Československo-sovětského přátelství v Novém Bydžově se účastnila Dne družstevních rolníků a dělníků socialistického zemědělství a lesního hospodářství v NDR, v podniku kooperací rostlinné a živočišné výroby v Rehmsdorfu v kraji Zeitz. Kooperační družstevní celek obhospodařuje 7 tisíc hektarů půdy. S německými zemědělci má naše JZD již dlouholeté neformální družební styky.

První vystoupení naší dechovky se konalo ve velkém sále zahradní restaurace u příležitosti výroční schůze družstva s pracovníky rostlinné výroby. Druhý den pokračovala schůze s pracovníky živočišné výroby. Na schůzích byli vyhodnoceni nejlepší pracovníci, obdrželi diplomy, květinové i věcné dary.

Novobydžovská dechovka pod taktovkou vedoucího souboru Václava Kloučka vyhrávala na čtyřech místech po tři dny, a již úvodní skladbou Kolíne, Kolíne si získala sympatie všech posluchačů. Skladby českých skladatelů Vacka, Vejvody, Valdaufa, Kmocha a Hotového bavily a rozveselovaly posluchače i tanečníky vždy až do půlnoci.

Na celopodnikovém aktivu kooperace v kulturním domě ve městě Zeitz, které má asi 22000 obyvatel, vyznělo vystoupení naší dechovky v manifestaci upřímného přátelství s lidem Německé demokratické republiky. Účastníci koncertu ve velkém divadelním sále s balkóny a ochozy nadšeně odměňovali naše hudebníky zaslouženým potleskem.

Závěrečné vystoupení našeho dechového orchestru připravili němečtí přátelé na koupališti, avšak pro nepřízeň počasí se koncertovalo v sále. Ani vytrvalý déšť nemohl zkazit dobrou náladu vnímavých posluchačů. Při loučení nám upřímnými stisky rukou dávali na vědomí svou neskrývanou radost. Všichni jsme pociťovali, že touha po přátelství a po míru je nám všem, stejně jako ostatním poctivým lidem na světě, přirozená a blízká.

O tom, že muzika z JZD Československo-sovětského přátelství v Novém Bydžově přispěla k prohloubení vzájemného poznání i přátelství, dokládá následující dopis, který obdrželo vedení naší dechovky. (Ka)

Vedoucím dechového orchestru
s. Kloučkovi a s. Hlaváčkovi
Nový Bydžov

Drazí soudruzi a přátelé!

Z pověření sekretariátu krajského vedení SED, rady kraje a všech závodů socialistického zemědělství kraje Zeitz vyslovujeme dechovému orchestru z N. Bydžova za jeho příkladné vystoupení u příležitosti Dne družstevních rolníků a dělníků socialistického zemědělství a lesního hospodářství NDR a pětadvacetiletého trvání LPG ještě jednou nejsrdečnější dík a vysoké uznání.

Dechový orchestr účinkoval od 17. do 19. 6. 1977 na čtyřech závodních a centrálních vystoupeních před 2000 posluchači a byl přijat s velkým nadšením. Svým příspěvkem české dechové hudby, která byla opravdovým vrcholem kulturního rámce slavností, jste zvětšili a posílili dlouholeté přátelství nejen mezi našimi družebními podniky, ale také mezi národy.

Zcela zvláštní poděkování patří také vedení podniků a institucí, které členy dechového orchestru vyslaly do NDR.

Zároveň vyjadřujeme přání, aby naše pevné přátelské vztahy se i nadále prohlubovaly. Proto si opětně dovolíme pozvat váš orchestr k nám.

Se socialistickým pozdravem
(Razítka a podpisy vedoucích družstevních, stranických a kulturních organizací)

„Žebrák"

Letmý pohled do minulosti

V sobotu před polednem mladá Táborská dovářela polévku, když se do kuchyně vřítil Miloš.

„Mami, jde žebrák, dej mi alespoň dvě buchty", křičel.

Nechtěla chlapce odmítnout. Znala to. Už několikrát přišli. V sousední cihelně teď před zimou hledali přístřeší, neboť vnitřky pecí ještě dlouho vyzařovaly teplo, které na noc alespoň trochu přispívalo k udržení jejich bídného života. Byli odkázáni na milosrdenství dobrých lidí.

Otec přišel právě z továrny. Na ulici viděl žebráka už nadálku. Domyslel si to. „Je před domem, dones mu to a řekni, ať počká. Máma mu dá ještě polévku."

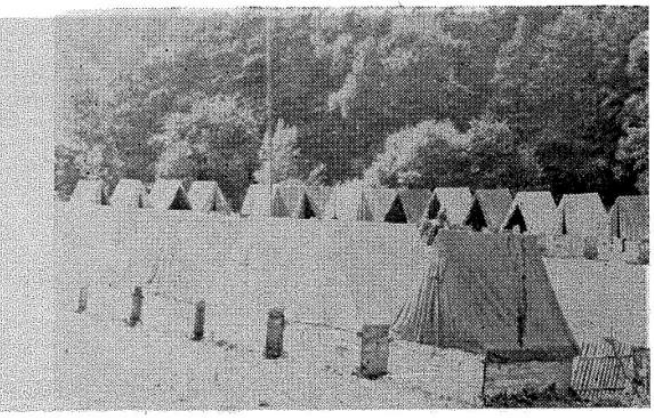
Miloš uchopil dvě čerstvě upečené buchty a venku je podal starému muži. Rozedraný oblek, na nohou děravé boty a v rukou hůl s menším rancem. Na hlavě černý ušpiněný klobouk, zpod kterého mu až dolů na límec visí šedivé vlasy. V silně vrásčitém, popelavě zbarveném obličeji dvě vyhaslé oči. Usedl na práh. Klobouk odložil vedle sebe vpravo. Sklopil hlavu a zakousl se do buchty. Za chvíli mu Táborská přinesla vrchovatou misku bramborové polévky. Vsedě poděkoval a začal hltavě jíst. Přikusoval krajíc chleba, který si pokládal po levé ruce. Občas mu od úst do misky ukápla polévka, jak nestačil naráz polknout celý obsah lžíce. Ukusoval velká sousta.

Chlapec stál opodál a přibližil se, až když žebrák dojedl. Ten ještě řekl: „Zaplať Pán Bůh", podal misku a nasadil si klobouk, pak se pomalu zvedl, s námahou se sehnul pro hůl a ranec a šouravým krokem odešel.

Miloš ho ještě pohledem sledoval za poslední dům, kde ulice končila a podél plotu zahrádek vedla úzká pěšina k cihelně. -EM-

DODATEČNÝ POZDRAV Z PLÁTĚNÉ OSADY

Žižka, Roháč, Kozina, Jánošík, Jaroš, Bezruč — tak se nazývají oddíly pionýrů v táboře Plátěná osada Splzov. Na osmnáct dnů opustili pionýři své domovy a přestěhovali se do krásného a zdravého prostředí Českého ráje.

Tábor Plátěná osada vybudovala TJ Jiskra Nový Bydžov, odbor turistiky.

„Tady na Splzově je to již naše osmá sezóna. V minulosti byl tábor umístěn na Želivce. Do pěkného kouta Českého ráje byl přemístěn v roce 1970. Nejdříve bylo nutné vybudovat přístupovou cestu, odvodnit pozemek a zajistit přívod i rozvod elektrického proudu. Postupně se budovalo sociální zařízení, stavěla a zařizovala kuchyň, vznikala velmi nutná společenská místnost a ošetřovna," říká vedoucí tábora soudruh Václav Rund.

„Před zahájením prvního běhu sem přijížděli členové Jiskry, aby brigádnickou prací postavili stany a připravili vše potřebné pro pobyt dětí v táboře," doplňuje Jiří Kuzdas, jeho zástupce.

Při naší návštěvě byl třetí běh teprve na svém počátku, takže pionýři měli celý pestrý program před sebou.

„Děti mají dvě zaměstnání: dopolední a odpolední. Večer mají dvě hodiny osobního volna. Náplň činnosti tvoří sport, turistika a branná tematika," vysvětluje vedoucí tábora.

Prohlížíme si plán činnosti. Vedoucí nám předkládá jeho podrobný rozpis ve svém sešitě. Z toho lze vystopovat, že vedoucí tábora a nepochybně i vedoucí oddílů jsou řádně připraveni, takže se děti nudit nebudou.

„Při sestavování plánu jsme vycházeli mimo jiné z letošního klimaticky nepříznivého roku a do programu jsme zahrnuli i činnost pro „mokré dny", dodává hlavní vedoucí.

„Děti jsou zde právě čtyři dny, zatím si zvykají na kázeň a pořádek," podotýká s úsměvem zástupce vedoucího Zdeněk Paleček a pokračuje: „Děti se podílejí na řízení táborového života: mají denní služby, hlásí návštěvy, provádějí běžný úklid, pomáhají v kuchyni apod. Činnost v táboře je zaměřena na odborně politický, branný a sportovní směr. Plánujeme míčové hry, hod granátem, střelbu ze vzduchovky, práci s mapou, bojové hry a besedy. Na závěr běhu jsou pořádány branné závody, vodácké hry a soutěže o turistické a sportovní stužky. Různé denní činy a pořádek ve stanech hodnotí dozorčí služba. Dobré skutky vedoucí pochválí, popřípadě odmění."

„V táboře je sedmdesát šest dětí. Jejich podstatnou část tvoří děti družstevních rolníků z královéhradeckého okresu," říká H. Uchytilová, vedoucí oddílu Bezruč, a dodává: „Jsou ve věku od sedmi do patnácti let. To vyžaduje od vedoucího individuální přístup. Musí připravovat takové hry a taková zaměstnání, při nichž by se mohli všichni uplatnit a do nichž by se mohli všichni aktivně zapojit."

Večery mají v táboře pravidelnou kuturní náplň. Dvakrát v jeho průběhu se rozhoří táborák, při němž zazní optimistické písničky a veselá vyprávění. Jinak mají děti možnost večer zhlédnout různé filmy, účastnit se turnajů ve stolním tenise nebo kvízových zábav.

Do programu tábora je zařazen i výlet autobusem s cílem poznávat půvaby a krásy blízkého i vzdálenějšího okolí.

Závěrečný den v táboře tradičně patří karnevalu a jarmarku. Každoročně se vrací děti z tábora plné dojmů, nových poznatků a čerstvých sil do nového školního roku — a k překvapení rodičů i trochu pořádnější a samostatnější.

Z. Pšenička

Další úspěšný ročník filmového klubu

Třetí ročník filmového klubu skončil promítnutím filmu Běsnící měsíc. Počet členů klubu se přiblížil k pěti stům. Čtyřicet klubových filmů zhlédlo celkem 5 693 diváků, což představuje přibližně 142 diváků na jednom filmovém představení. Většina filmů se hrála dvakrát.

V souladu s celkovým trendem ve světě i u nás se filmový klub orientuje převážně na mladé diváky, získává je pro pravidelnou návštěvu kina. Ve spolupráci se školami byla řada hodnotných filmů promítnuta i pro školní mládež. Od divácké ankety bylo letos upuštěno. V současné době se hledá vhodnější a atraktivnější náhradní forma průzkumu diváckého ohlasu. Pro zajímavost uvádíme deset nejvíce navštívených filmových děl:

1. Československá spartakiáda
2. Z Francie až na Kilimandžaro
3. Kocour v botách
4. Šíleně smutná princezna
5. Životní manko
6. Pyšná princezna
7. Kladivo na čarodějnice
8. Muž ze Západu
9. Vzpomínky na budoucnost
10. K věci, miláčku

Důkladnější pohled na tabulku všech čtyřiceti uvedených filmů naznačuje, že filmový klub vykonal dobrou práci i na úseku politickém. Připomeňme si např. filmy: Jmenuji se Stelion, Očarování Sibiří, Sacco a Vanzetti, Spálená země, Němá barikáda, Třetí část noci, Joe Hill aj. Klub uvedl dále mnoho filmů umělecky a psychologicky velmi náročných, jako např. Charly, Admirál Nachimov, Jahodová proklamace, Klauni, Já Natalie a Běsnící měsíc.

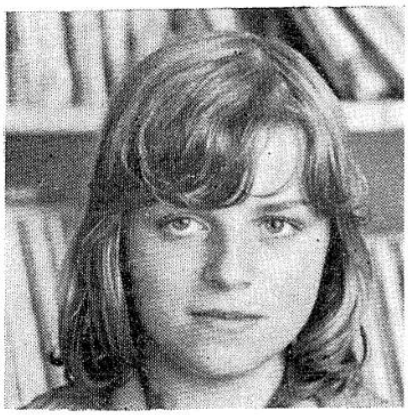
V novém ročníku FK nedochází k zásadním změnám. Promítacím dnem zůstává čtvrtek, některé filmy však budou mít jen jedno představení. Legitimace lze opět koupit přímo u pokladny kina za 16 Kčs, po předložení svazáckého průkazu za 12 Kčs. Klubové filmy se hrají za základní sazbu 2, 3 nebo 4 Kčs, ostatní podle běžné sazby. Vstupenky je možné zakoupit i v předprodeji.

Ve čtvrtém ročníku jste měli možnost již zhlédnout filmy WEST SIDE STORY, REPREZENTANT POD MÍRU a další.

K 60. výročí VŘSR uvádí klub film o krásách a ochraně sibiřské přírody DĚRSU USALA.

Filmový klub se těší na své další příznivce.

Jiří Odvárko

Nejlepší čtenáři

V první části soutěže o nejlepšího čtenáře z řad mládeže, kterou uspořádala městská lidová knihovna, se na prvním místě umístila Jana Skořepová. V průběhu prvního čtvrtletí letošního roku si vypůjčila a přečetla šedesát sedm knih. Jak nám prozradila, začala do knihovny pravidelně chodit od devíti let. Ráda čte knihy o zvířatech, jejím nejoblíbenějším autorem je J. O. Curwood, který ji upoutal především knihou Vlčák Kazan.

Na druhém místě v soutěži s padesáti pěti výpůjčkami je Václava Matoušová. Třetí místo se čtyřiceti sedmi knihami obsadila Romana Chlíbková. Všechny čtenářky v průběhu soutěže byly žákyněmi ZDŠ v Novém Bydžově, Karlova ul.

Ve druhém čtvrtletí se vítězem čtenářské soutěže stal Miloslav Fátor, žák 8. třídy ZDŠ v Klicperově ulici. Mezi čtyřiasedmdesáti vypůjčenými knihami převládaly historické náměty, dějiny jsou totiž jeho velkým „koníčkem".

Druhé místo s třiapadesáti výpůjčkami patřilo Zdeně Šmidrkalové, která rovněž chodí do ZDŠ v Klicperově ulici, je žákyní páté třídy. Pouze o jednu knihu méně si vypůjčila Iveta Némová ze ZDŠ v Karlově ulici a umístila se jako třetí.

Všech šest pilných čtenářů obdrželo hezké knihy, které jsou pro ně tím nejkrásnějším dárkem. Blahopřejeme. (Še)

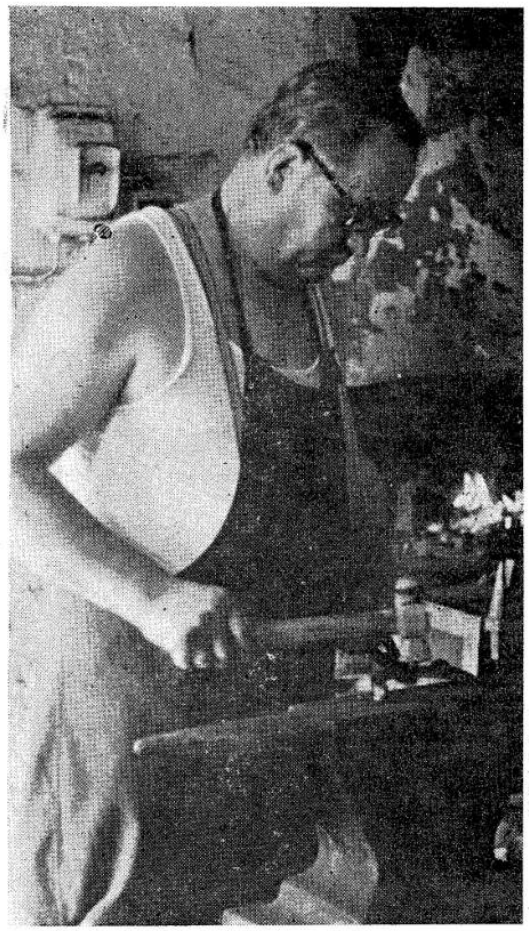
OBJEKTIVEM FOTOKLUBU

Fotografické umění se stalo neodmyslitelnou součástí kultury rozvinutého socialismu. Fotografové svou rozsáhlou tvorbou aktivně přispívají k rozvoji tvořivých sil a schopností většiny lidí a k obohacování jejich duchovního života. Je lhostejné, zda je jejich umění zaměřeno na realistické motivy nebo zda překládá realitu do jazyka či spíše obrazu poezie. I abstrakce a hra s tvarem při použití různých metod a technik má co říci dnešnímu modernímu člověku.

V tomto směru již řadu let koná svou prospěšnou práci novobydžovský fotoklub při městském kulturním středisku. Na letošní výstavě, uspořádané ve dnech 13. až 15. srpna v agitačním středisku, se opět představil celou řadou dobrých prací. Výstavy se tradičně účastnili i mimobydžovští autoři.

Základ výstavy tvořily fotografie ze soutěže, pořádané Městským kulturním střediskem v Novém Bydžově na počest 60. výročí VŘSR. Soutěž obeslalo 21 autorů 135 snímky. Z toho bylo 112 fotografií v kategorii A (Volné téma) a 23 fotografií v kategorii B (Krásy Novobydžovska). Vítězem v kategorii A se stal Josef Čermák ze Svitav za seriál „Zimní lov". Za kategorii B si první místo odnesl Miroslav Bydžovský z Nového Bydžova za soubor fotografií s názvem „V kovárně".

Skutečnost, že kategorie B byla obeslána poměrně malým počtem fotografií, které svými náměty navíc zůstaly dost dlužny názvu „Krásy Novobydžovska", by měla místní fotoklub donutit k zamyšlení: Nemělo by se v tomto směru postupovat cílevědoměji? Na odpověď si počkáme až do příští výstavy. (trej)

POSLEDNÍ KOVÁŘ
Foto M. Bydžovský

Ani déšť je neodradil

Ve dnech 19.—21. srpna se na dvorcích tenisového oddílu Jiskry Nový Bydžov uskutečnil již 8. ročník celostátního turnaje žactva v tenise. Soutěž byla uspořádána pod záštitou MěstNV a MěstV NF na počest 60. výročí VŘSR.

Tato sportovní akce, zařazená do kategorie A tenisových turnajů, se opět stala dostaveníčkem tenisových nadějí ze všech koutů ČSR. Turnaj si v minulých letech získal u mladých tenistů velikou oblibu. Jeho dobrá pověst však znamenala i zvýšený počet přihlášek, který ohrožoval hladký průběh soutěže. Proto se pořadatelé rozhodli letošní počet přihlášených zredukovat a soutěž pořádat pouze pro kategorii starších žáků a žákyň. Správnost tohoto rozhodnutí potvrdil i průběh soutěže. I za nepříznivých povětrnostních podmínek letošního léta bylo možné soutěž zdárně dokončit, přestože první utkání oddálily deště až na sobotu 20. srpna. Díky obětavosti pořadatelů byly dvorce rychle odvodněny a turnaj mohl být úspěšně dokončen ve večerních hodinách v neděli 21. srpna. Škoda, že časová tíseň nedovolila sehrát ještě soutěž čtyřher.

Sportovní úroveň mnoha utkání byla velmi dobrá. Nutno však litovat, že novobydžovské žactvo bylo v soutěži málo zastoupeno.

Jako obvykle byl turnaj dotován četnými krásnými cenami, které darovaly většinou místní závody a podniky. V soutěži o prvenství bojovalo 52 účastníků. Ve finálovém utkání zvítězil Klapetek z Opavy nad Vojtíškem z Olomouce. Z 28 žákyň čekal vavřín vítězky na Dutkovou z Opavy, která ve finále porazila Pekařovou ze Slavie VŠ Praha. Z Východočeského kraje se nejlépe dařilo Hájkovi (Slavia Hradec Králové), který se probojoval do čtvrtfinále a Chmelařové (Slavia VŠ Hradec Králové), která se propracovala až do semifinále. Byla však odvolána na juniorský přebor ČSSR, takže dále v soutěži nepokračovala.

Celostátní tenisový turnaj žactva i vzdor ztíženým podmínkám měl dobrou úroveň a novobydžovští tenisté nic nezůstali dlužni pověsti výborných hostitelů. R. U.

STRUČNÝ POHLED DO HISTORIE

zahradnictví a ovocnářství na Novobydžovsku

(Dokončení)

Městská zeleň

Se snahami společně pracovat na zlepšení estetického vzhledu Nového Bydžova se setkáváme již v prvé polovině 19. století. Mezi první významné činy patřilo osvětlení ulic lampami v r. 1835 a zřízení čtyř veřejných pump na náměstí.

K soustavné práci na zkrášlení města došlo však až po založení Okrašlovacího spolku v Novém Bydžově v roce 1880. A bylo na čase, neboť Nový Bydžov oproti ostatním městům postrádal vhodná místa k rekreaci, odpočinku a procházkám. Les byl od města dost vzdálen a ulice a silnice byly pusté, v dobách letních veder téměř bez stínu. Zásluhou okrašlovacího spolku byly nejprve upraveny okružní ulice, podél nichž byly vysázeny stromy, převážně kulovité akáty. Různá zákoutí byla přeměněna na menší parčíky. V letech 1882–1888 byly vysázeny dvě krásné aleje při hlavních výpadových silnicích z Nového Bydžova: prvá 700 m dlouhá kaštanová alej byla směrem ke hřbitovu, později prodloužená cestou až ke břízkám, druhá kilometrová lipová alej ku Prasku, při níž byly vybudovány a udržovány chodníky.

Okrašlovací spolek toužil založit ve městě větší veřejný park. Bohužel nebylo možné k tomuto účelu získat dostatečně velký pozemek, proto se musel spokojit se zřízením dvou menších parčíků. Stalo se tak u příležitosti stavby kostela u hřbitova, kdy byl na přilehlém pozemku šesti korců vysázen v letech 1898–1900 park v anglickém slohu s převládající výsadbou smrků. Projektantem parku u hřbitova i dalších parků byl okresní zahradník Jan Doležal. Dále bylo využito místo, které se naskytlo po požáru židovské čtvrti. Na jejím místě a vedlejším zrušeném starém hřbitově byl založen park u Svaté Trojice (dnes park u Památníku československo-sovětské bojové družby). Okrašlovací spolek v Novém Bydžově, finančně podporovaný četnými příspěvky města, ústavy, závody i jednotlivci, příznivě působil i v dalších letech na zřizování a udržování městské zeleně. Po roce 1929, kdy část kaštanové aleje zmrzla, byly na poškozeném místě vysázeny lípy. Tytéž stromy byly nasázeny na náměstí v roce 1931 za slavnostní účasti všech místních škol.

Již v minulém století pověřilo vedení města spolu s okrašlovacím spolkem některé bydžovské zahradníky péčí o městské sady, a tak mohlo být pokračováno v dalším zdokonalování městské zeleně vysazováním keřů, stromků a květin. Ke konci minulého století například vysazoval aleje k Prasku a ke hřbitovu zahradník Jan Nesvačil a staral se i o jejich pravidelnou údržbu. Po něm v roce 1895 byl ustaven městským zahradníkem Josef Veselý, který sazenicemi z ovocné a lesní školky, umístěné v prostoru dnešního urnového háje, vysazoval delší stromořadí a sady. Po roce 1900 převzal funkci hřbitovního zahradníka a hrobníka František Václavíček. Janu Doležalovi pomáhal s parkem u hřbitova a novou výsadbou hřbitova. Od roku 1925 pověřilo město těmito úkoly Antonína Bradnu. Tento další hřbitovní zahradník a hrobník měl za povinnost dohlížet na městské sady a pro jejich výzdobu dodávat květiny a keře. Počet sadových objektů v třicátých letech tohoto století byl následující: hřbitov, urnový háj, park u hřbitova, park u Trojice, sady u koupadel, parčík u divadla, parkový pás za klášterem podél železniční tratě, parčík

Výstava ovoce ve Dvořákově síni v roce 1960

VEČER V PARKU U HŘBITOVA

při elektrárně a zahrada v mateřské škole. Okrašlovací spolek měl pro nutné sezónní práce svého pomocníka, po dobu patnácti let jím byl měnický Hušek. V letech 1937–38 působil u města zahradník Leopold Bureš. Teprve v roce 1939 ustavilo město svého vlastního placeného zahradníka. Stal se jím od dne 1. 3. 1939 Josef Havel. Pro pěstování potřebných sazenic mu byla poskytnuta část zahrady bývalé Ježkovy pily a elektrárny, kde měl postavený jeden malý skleník a pařeniště. Josef Havel měl na starosti veškerou údržbu městských sadů a urnového háje (bez hřbitova), výsadbu rostlin do radničních oken a na záhony parků. Za jeho působení byl také u Králík vysázen městský ovocný sad.

Po druhé světové válce (v dubnu 1946) Josef Havel z Nového Bydžova odešel. Na jeho místo byl přijat zahradník Jaroslav Kořínek. V době okupace přestal okrašlovací spolek působit a v městských sadech se prováděly jenom nejnutnější udržovací práce. Proto byl po válce připraven plán na znovuobnovení a zvelebení města zřízením dalších okrasných pásů, stromořadí a parků. Jaroslav Kořínek spolu se zahradníkem Jos. Huškem, přijatým v r. 1948, a dvěma pomocnými pracovníky postupně vysázeli velký okrasný kruh na náměstí, tisíce růží, křovin, jehličnanů na nových zelených pásech ulic bydžovského „čtverce" a dalších záhonů a zelených ploch v ulicích a prostranstvích. K pěstování sazenic byla určena bývalá Bromovského zahrada, kde staré původní skleníky byly opraveny pro účely množení a přezimování sazenic a květinové dekorace. Několik let se používal také volný pozemek židovského hřbitova k pěstování potřebných křovin, jehličnanů a k očkování mnoha tisíc růží. V letech 1946–1952 mělo město také vlastní jednohektarovou školku, která se nacházela vedle pozemku okresní ovocné školky (3 ha), t. č. umístěné v prostoru polí jižně od dnešní ulice Dr. Vojtěcha u hřbitova. V letech 1950–1955 bylo městské zahradnictví dočasně začleněno pod sdružený komunální podnik města. Roku 1953 odešel Jaroslav Kořínek jako ovocnář do Stihnova, kde po smrti A. Mikysy byl pověřen vedením vysázeného ovocného sadu. Sad však pro předchozí napadení a zničení hraboši musel být likvidován. Po půl roce se J. Kořínek vrací zpět do Nového Bydžova, kde funkci městského zahradníka zastával úspěšně až do září 1967, kdy nastoupil po Janu Vondrákovi jako vedoucí zahradník do okresní ovocné školky v Novém Bydžově. MěstNV přijal potom za městského zahradníka Jaroslava Bártu. Zahradnictví bylo zapojeno pod „technické služby" města.

V roce 1972 získalo město pro svou potřebu větší provozovnu hřbitovního zahradnictví od komunálních služeb, takže malá zásobní zahrada se skleníky v bývalé Bromovského zahradě byla zrušena. Zasklená plocha hřbitovního zahradnictví byla postupně opravena a přestavěna. Výroba se zaměřila na rozmnožování sazenic, jehličnanů, křovin pro výsadbu městské zeleně a pěstování dekoračních rostlin a květin k výzdobě veřejných místností a prostranství.

Kromě pracovníků městského zahradnictví, kterých je stále nedostatek, pečuje o městskou zeleň většina našich občanů. Každoročně se občanské výbory, školy i všechna pracoviště podílejí na úpravě parků i ostatních zelených ploch. Za to jim patří dík a uznání.

Zahradníci v organizacích

Většina novobydžovských zahradníků byla po první světové válce organizována v „Odborném společenstvu zahradníků", které vzniklo jako organizační základna, snažící se členům umožnit právní a zákonná opatření v zahradnické činnosti.

Sídlo společenstva bylo v Hořicích a soustřeďovalo zahradníky okresů Hořice, Nový Bydžov, Jičín a Nová Paka. V jednotlivých okresech byli voleni důvěrníci, kteří řídili činnost odboček. Do r. 1930 byl důvěrníkem za odbočku v Novém Bydžově Eduard Vídal, potom Antonín Bradna, od roku 1937 Jan Vondrák, později František Zámečník. Kromě těchto členů byli ve výboru a ve zkušební komisi zastoupeni zahradníci František Mikulka, Jan Bradna a Josef Hodík. Podle seznamu z roku 1933 měla odbočka třináct členů, z toho devět jich bylo z Nového Bydžova a po jednom z Chudonic, Skřivan, Myštěvsi a z Vysokého Veselí.

Činnost odbočky společenstva zahradníků v Novém Bydžově nebyla zpočátku veliká. Vzrostla až později, kdy požadovala a rozdělovala příděl materiálu. V září r. 1931 byla v okresním dětském domově v Novém Bydžově uspořádána zdařilá zahradnicko ovocnářská výstava spolu s odbočkou Čs. ovocnářské jednoty v Novém Bydžově. Zahradníci společenstva se též úspěšně podíleli na výsadbách města při konání velkolepé „Výstavy kraje Novobydžovského" v létě 1934.

Po druhé světové válce přestalo společenstvo zahradníků existovat, přesto se všichni zahradníci na Novobydžovsku scházeli po mnoho let na pravidelných měsíčních schůzích, které organizoval Bohumil Bradna. Vyměňovali si své poznatky a odborné zkušenosti. Byli z různých pracovišť, z komunálních služeb, jednotných zemědělských družstev, státních statků, okresní ovocné školy, OÚNZ, zemědělské školy, výkupu a dalších. Potěšitelné bylo, že měli mezi sebou příslušníky mladé generace. Třicet členů se podílelo na zdařilých akcích v Novém Bydžově a okolí, jako byly např. propagační výstavy ovoce, zeleniny a květin, úpravy a vysázení památných míst, odborné přednášky, kursy, zájezdy a exkurze. Každoročně pořádali společenské večírky s pestrými kulturními programy, které si sami připravovali.

Mnoho zahradníků pracovalo v dalších ovocnářských a zahradnických organizacích. Po první světové válce v roce 1926 byla v Novém Bydžově založena odbočka Čs. ovocnářské jednoty. Hlavní zásluhu na ustavení měl bezesporu inspektor ovocnictví Jan Doležal, který se stal jejím jednatelem. Odbočka sdružovala mnoho členů, hlavně ovocnářů z venkova, pro které se pořádaly besedy, přednášky, praktické kursy, výstavky a odborné zájezdy. Činnost organizace po tři desetiletí byla velmi rozsáhlá a bohatá, pro rozvoj ovocnářství na Novobydžovsku velmi cenná. Významných úspěchů zaznamenala zejména po roce 1931, kdy místo jednatele zastával okresní pomolog Jan Vondrák. Předsedou odbočky po mnoho let byl zemědělec-ovocnář Jaroslav Šmidrkal. Další organizace, a to zahrádkářská, byla v Novém Bydžově založena v roce 1932. Byla to odbočka „Ústředního sdružení zahrádkářů". Ve funkci předsedy působil zahrádkář Antonín Košťál, jednatelem byl Jan Vondrák.

Po roce 1957 došlo k celostátnímu spojení všech ovocnářských a zahrádkářských organizací v jednotný Čs. ovocnářský a zahrádkářský svaz. V Novém Bydžově byla tato organizace založena v roce 1958. Hlavním iniciátorem a duší základní organizace ČOZS v Novém Bydžově se stal opět inspektor ovocnářství Jan Vodrák ve funkci místopředsedy a od roku 1972 ve funkci předsedy. Obětavá a nezištná byla i práce jednatele Jiřího Králíčka, který této práci věnoval téměř veškerý svůj volný čas od roku 1958 až do své smrti. Funkci předsedy zpočátku zastával zahradkář Antonín Košťál, potom mnoho let zahrádkář Stanislav Novotný. Mezi členy výboru jsou dodnes i někteří zahradníci, jako např. Bohumil Bradna, který vede skalničkářský kroužek, Jaroslav Kořínek a Václav Janouch. Většina novobydžovských zahradníků, kteří jsou členy ZO ČOZS, se plně podílela na bohaté práci organizace, ať šlo o výstavy ovoce a květin, kursy, přednášky a besedy, zahradnické brigády na úpravách městské zeleně nebo o odborné tematické zájezdy.

Zásluhou dobrého vedení, zvláště neúnavné práce Jana Vondráka a bohaté činnosti většiny členů ZO ČOZS, byla novobydžovská organizace jednou z nejlepších na okrese Hradec Králové i ve Východočeském kraji.

V Novém Bydžově je dále aktivní základní organizace Českého kaktusářského svazu, ve které pracuje také městský zahradník Jaroslav Bárta. Obyvatelé našeho města tuto organizaci znají nepochybně ze známých pouťových výstav kaktusů.

V posledních letech vznikly též odborné zahradnické sekce. Činnosti Svazu školkařských závodů ve Východočeském kraji se účastňují zahradníci Jan Vondrák, Jaroslav Kořínek, Josef Kubec a Jaroslav Procházka.

V Čs. svazu zahradníků-květinářů jsou jako členové zahradníci Bohumil Bradna, Josef Štefánek, ing. Václav Jošt a ing. Blažena Kašková-Loudová z Hlušic.

I přes mnohé proměny a bouřlivý pokrokový vývoj, kterým prošlo naše zemědělství, a tím i ovocnářství a zahradnictví, láska k životadárné půdě a tvořivý zápal a nadšení našich lidí pro práci na polích, v zahradách, v sadech i parcích zůstává. Je potěšitelné, že i mladá generace nachází v práci v zemědělství radost a životní poslání. A proč by taky ne, vždyť člověk v užším pracovním styku s přírodou, ať je to na velkých družstevních lánech nebo doma na zahrádkách či parcelách, nachází smysl života, sebeuspokojení, potěšení i zasloužené hmotné hodnoty nejen pro sebe, ale i pro ostatní příslušníky naší krásné socialistické vlasti.

Bohumil Bradna

Naší matriky

Text s ilustrací: Josef Trejbal

Děti narozené od 4. 5. 1977

4. 5. **Jiří Skořepa,** Sukova 387
8. 5. **Dobroslav Solfronk,** Merendní 1862
9. 5. **Milan Stýskal,** Osecká 702
11. 5. **Zdeňka Mauerová,** Smetanova 1626
12. 5. **Vilém Vítek,** Dukelská 1134
16. 5. **Pavlína Svěcená,** Fučíková 899
17. 5. **Markéta Hofmanová,** Husova 1361
18. 5. **Radka Klozová,** V ráji 1322
20. 5. **Radka Dohnalová,** Na valech 69
24. 5. **Leoš Kučera,** U jatek 926
29. 5. **Radek Gonšenica,** U mlýna 1432
31. 5. **Anna Hatašová,** Zábědov 88
24. 5. **Petr Procházka,** Chudonice 148
1. 6. **Alena Vojtěchová,** Chudonice 76
4. 6. **Markéta Řeháčková,** Dukelská 1407
9. 6. **Pavel Svatoň,** Klicperova 723
13. 6. **Lucie Říhová,** Riegrova 1587
13. 6. **Zuzana Zmitková,** Fučíkova 911
21. 6. **Michal Hladík,** Fučíkova 911
24. 6. **Petra Gonšenicová,** Revoluční 559
24. 6. **Lenka Hůlková,** Revoluční 500
25. 6. **Jan Vorel,** U plovárny 1410
27. 6. **Martin Matys,** Osecká 739
29. 6. **Iveta Szejutová,** Otmarka 337
3. 7. **Oldřich Jelínek,** Čs. armády 45
4. 7. **Kamil Kloz,** V ráji 1323
9. 7. **Otakar Žoudlík** Jungmannova 1544
25. 7. **Jiří Nový,** Smetanova 1783
26. 7. **Petra Vízková,** 28. října 1681
3. 7. **Milan Bous,** Merendní 1862
5. 8. **Pavel Záruba,** Jablonského 497
7. 8. **Luboš Václaviček,** Dukelská 631
7. 8. **Jana Kaňková,** Čs. armády 45
19. 8. **Gabriela Tichá,** Chudonice 23
23. 8. **Lenka Horáčková,** Smetanova 1148
26. 8. **Monika Jarošová,** Havlíčkova 124
26. 8. **Michal Šimon,** Turkova 1293

Sňatky od 11. 6. 1977

11. 6. **Břetislav Ďurďa,** Nový Bydžov
Jitka Vlášková, Chudonice
11. 6. **Jan Machala,** Český Krumlov
Magdalena Kafková, Nový Bydžov
2. 7. **Miroslav Stružinský** Nový Bydžov
Veronika Boušková, Nový Bydžov
2. 7. **Miroslav Volný,** Chlumec n. Cidl.
Jana Klozová, Nový Bydžov
2. 7. **Zdeněk Drábek,** N.Bydžov-Zábědov
M. Rodrová, Smidary-Červeněves
30. 7. **Miroslav Žďárský,** Nový Bydžov
Vladimíra Kovářová, Nový Bydžov
30. 7. **Pavel Kykal,** Vysoké Veselí
Jiřina Kaizrová, Nový Bydžov
13. 8. **Václav Černý,** Chudonice
Jitka Šulcová, Petrovice-Kanice
20. 8. **Jaroslav Beneš,** Nový Bydžov
Věra Gondeková, Starý Bydžov
20. 8. **Miloslav Deml,** Nový Bydžov
Zdenka Žižková, Mžany-Stračovská Lhota

Zlaté svatby

Padesáté výročí svých svateb oslavili:

6. 6. **Josef a Helena Doskočilovi,** 280
28. 8. **Václav a Františka Pozlerovi,** 1414
4. 9. **Josef a Božena Marečkovi,** 405
10. 9. **Josef a Růžena Machkovi,** 24

Všem „zlatým" manželstvím přejeme do dalších let ještě mnoho krásných a radostných chvil a zaslouženou životní pohodu.

Svatba lesa

Zlatohřívé koruny
podzimního doubí
s deštivými mraky
celé dny se snoubí
a pak pod závojem mžení
spolu se už posté žení.
Mince listů přitom tiše
na mechové plyše
díkůplně vrší.
Prší . . .

Úmrtí od 5. 5. 1977

5. 5.	**Anna Zajíčková,** 1584	85 let
16. 5.	**Oldřich Jaroš,** 1891	80 „
19. 5.	**Karel Řeháček,** 1644	74 „
26. 5.	**Antonie Kousalová, 90**	77 „
27. 5.	**Antonín Jandera,** Zábědov	75 „
28. 5.	**Josef Cecha,** 1549	60 „
28. 5.	**Františka Vavrušková,** 322	73 „
19. 6.	**Anna Dušánková,** 1135	81 „
22. 6.	**Anna Stolinová,** 214	70 „
26. 6.	**František Fogl,** Chudonice	92 „
28. 6.	**Pentelová Anna,** 1549	82 „
2. 7.	**Josef Sedláček,** 566	81 „
9. 7.	**Marie Věchtová,** Chudonice	79 „
18. 7.	**Božena Macáková,** 501	73 „
8. 8.	**Bohumír Vágner,** 799	78 „
8. 8.	**Anna Picková,** Chudonice	82 „
12. 8.	**Josef Kolomazník,** 17	64 „
23. 8.	**Božena Prokopcová,** 1804	71 „

BLAHOPŘÁNÍ MUDr. A. SKOŘEPOVÉ

26. září 1977 se v plné životní svěžesti dožila osmdesáti let MUDr. Antonie Skořepová, první dětská lékařka v bývalém okrese Nový Bydžov.

Medicinu studovala na lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Po promoci v roce 1922 se zařadila mezi naše první ženy-dětské lékařky. Po krátkém působení na pražské kojenecké klinice profesora Švehly odjela na Slovensko k primáři dr. Ivanu Hálkovi. Bylo to pro ni, jako by přišla na jiný svět – nové prostředí, odlišní malí pacienti, rázovité slovenské prostředí s neuvěřitelně nízkou životní úrovní lidu, náboženské předsudky a z nich vyplývající zcela jiný vztah mezi lidmi. Po tříletém působení se v roce 1926 vrátila s manželem a dětmi zpět do Čech, a to na novobydžovský okres. Rozhodla se pracovat ve zdravotní prevenci. Kojenecká úmrtnost byla tehdy poměrně ještě vysoká, práce nebyla proto snadná. Preventivní práce nebyla tenkrát navíc patřičně doceňována a soustřeďovala se zpravidla na charitativní činnost. MUDr. Antonie Skořepová s velkým životním elánem obětavě zakládala a vedla poradny a pracovala v Okresní péči o mládež. Plně se věnovala zdravotním prohlídkám a léčbě dětí v Novém Bydžově, v Nechanicích a v dalších místech. Patří též k jejím zásluhám, že v r. 1948 mělo Novobydžovsko jednu z nejnižších kojeneckých úmrtností v naší republice. Při své práci uplatňovala zvláštní smysl pro citlivé vnímání problémů pediatrické prevence a osvěty i pro koncepční přístup k řešení zdravotní problematiky. Ne náhodou se tedy později stala okresním pediatrem. Nový Bydžov patřil k nejlépe vedeným pediatrickým obvodům. Tento fakt platí i v současnosti. Je to výsledek soustavné, trpělivé ale i náročné práce, ke které MUDr. A. Skořepová položila pevné základy před více než padesáti lety.

U příležitosti jejího vzácného životního jubilea ji novobydžovští zdravotníci i občané posílají do Hradce Králové, kde nyní žije, srdečné pozdravy s přáním hodně zdraví a osobní spokojenosti do dalších let.

A. V.

Zastavení u rodného domu Jana Maláta

Žáci lidové školy umění v Novém Bydžově se v polovině roku účastnili zájezdu do Prahy na baletní představení Jiřího Pauera „Ferda mravenec".

Při cestě do Prahy se zastavili ve Starém Bydžově u rodného domu hudebního skladatele Jana Maláta. Položili zde květiny a vyslechli krátký vzpomínkový projev Dagmar Kučerové, ředitelky LŠU. Na závěr tohoto malého kulturního zastavení zazpívala žačka pěveckého oddělení LŠU Hana Jedličková Malátovu píseň Vlaštovička. Kolemjdoucí občané Starého Bydžova se zastavovali, se zájmem naslouchali a pochvalně se vyjadřovali o tom, jak naše děti správně učíme lásce k rodnému kraji a odkazu jeho významných rodáků.

Slavnostní večer zdravotníků

Letošní rok je pro socialistické zdravotnictví velice významný. Před 25 lety byly schváleny první zákony, které položily základ socialistické péči o zdraví lidu.

Na počest tohoto výročí uspořádali novobydžovští zdravotníci slavnostní večer. Vedoucí pracovníci nemocnice s poliklinikou – ředitel MUDr. Stanislav Keltner a předseda ZV ROH s. Václav Bílek – připomněli ve svých projevech dobu před pětadvaceti lety, kdy zdravotní péče o obyvatelstvo byla na nízké úrovni, lidé byli vyčerpáni dlouhotrvající válkou a byli značně podvyživeni. Naše zdravotní péče byla tehdy pod evropskou úrovní. Po únoru 1948 uzákoněním národního pojištění přineslo sjednocené nemocenské a sociální pojištění zlepšení dávek v době nemoci, invalidity a stáří. Dne 3. 7. 1951 se vláda usnesla na organizačním sjednocení zdravotní péče. Koncem téhož roku byl přijat Zákon o jednotné léčebné preventivní péči a krátce nato Zákon o hygienické protiepidemiologické službě. Od roku 1952 prošlo československé zdravotnictví úspěšnou cestou. Péče o zdraví nabyla společenského charakteru, stala se záležitostí státu, který postupně převzal všechny složky zdravotnictví a zajistil jejich budování a provoz ze státních prostředků. Řízení zdravotnictví se postupně zcela soustředilo do rukou ministerstva zdravotnictví a v krajích a okresech do zdravotních komisí národních výborů, zdravotní problematikou se zabývaly národní výbory na plenárních schůzích i schůzích rad. Zdravotnictví bylo budováno na socialistických principech, mezi které patří prevence, obsahová a organizační jednota, péče o zdraví pracujících, zdravotní výchova, bezplatnost a dostupnost pro všechny naše občany.

Díky mnoha usnesením Komunistické strany Československa a vlády se dnes Československá socialistická republika řadí úrovní zdravotnictví ke světové špičce. Vysoká úroveň zdravotní péče se výrazně projevila ve zlepšení zdravotního stavu našich občanů. Velkých úspěchů dosahujeme především v péči o matku a dítě. Naše kojenecká úmrtnost patří k nejnižším na světě. Vynikajících výsledků dosahujeme i v boji proti přenosným chorobám. Nejvýznamnější je příklad světového prvenství ve vymýcení dětské obrny.

V programu zmíněného slavnostního večera bylo také odměňování těch pracovníků, kteří ve zdejší nemocnici s poliklinikou pracují nepřetržitě od jejího založení. Jako nejstarší pracovnice byla odměněna Marie Marková, která ve svých třiasedmdesáti letech stále ještě slouží na interním oddělení nemocnice. Za dvacet let práce byli odměněni: MUDr. František Hradecký, Marie Měkotová, Karla Müllerová, Jaroslava Piflová a Hanica Sonnleitnerová. Za dvacet pět let práce dostali ocenění: Božena Drábková, Libuše Hetešová, Jaroslava Hradecká, Jaroslava Janečková, Edaurd Jarolímek, PhMr. Anna Lauerová, Vladimír Musil, Vladimír Nezkusil, Dagmar Novotná, Božena Šafaříková, Josef Škach, Václav Štejnar, Alena Výprachtická a Vladimír Zubzanda.

Za městský výbor Národní fronty blahopřál zdravotníkům k jejich slavnému dni s. Antonín Žejdl, místopředseda MěstV NF. Ocenil jejich vynikající pracovní výsledky a nemocnici s poliklinikou do rukou ředitele s. MUDr. Stanislava Keltnera předal čestné uznání. Za obětavou práci si toto uznání naši zdravotníci plně zaslouží. Ve svém poděkování MUDr. Stanislav Keltner zdůraznil, že toto uznání je pro celou nemocnici s poliklinikou zavazující, a že i v budoucnu budou všichni zaměstnanci pokračovat v dobré práci pro rozvoj socialistického zdravotnictví.

A. V.

Jak je to s chorobou, zvanou cukrovka?

O tom hovořil na společné členské schůzi IV. ZO ČsČK a ČSŽ MUDr. Ján Drugda, zástupce přednosty interního oddělení nemocnice v Novém Bydžově.

Přes sto lidí se zájmem poslouchalo jeho optimistické vyprávění o historii cukrovky, o jejích příznacích, léčbě a správné životosprávě.

Tato nemoc je jedna z nejrozšířenějších na světě. Naše republika stojí se svou sítí diabetických poraden a vysokou odbornou péčí na předním místě světového žebříčku. Úspěšná léčba spočívá na včasném podchycení této choroby a pak hlavně na tom, jak nemocný dodržuje životosprávu a užívá léky. Cukrovka již není postrachem. Její příčina je známa, znám je i způsob její účinné léčby. Nemocný člověk musí však svou nemoc dobře znát a při jejím léčení být ukázněný.

A. V.

NEJMOCNĚJŠÍ JE TEN, KDO PŘEMŮŽE SÁM SEBE. Lao Tse

zajímavosti

• NEOBVYKLÝ NÁLEZ předal našemu muzeu František Volejník z Ezopovy ulice. Při boření domu č. 511 v Dukelské ulici byla na půdě pod prkny nalezena objemná kniha německých kázání Jeviště evangelické pravdy (Schau-Bühne der Evangelischen Wahrheit). Dílo člena benediktinského řádu Dominika Fleischmanna vyšlo v Mnichově v roce 1755 a dochovalo se v poměrně dobrém stavu. Na půdu domu se kniha dostala až někdy v minulém století (dům byl postaven po r. 1817). Protože jde o soubor katolických kázání, kniha rozhodně nebyla ukryta z obav pronásledování pro zakázanou víru. Přesto tímto nálezem získává muzejní knihovna starých tisků jeden z významných přírůstků.
Ještě jednou vyjadřujeme dárci poděkování.

• PUSTRPALKOVO PUTOVÁNÍ je název poutavě napsané knížky novobydžovského rodáka Antonína Langra. V deváti kapitolách, předehře a krátké dohře se v ní vydáme za dějinami našeho divadla od jeho počátků až ke znovuotevření národní scény v roce 1883. I když knížka vyšla v nakladatelství pro děti a mládež, jistě si ji se zájmem mohou přečíst i dospělí. Sám autor se vydání knihy nedožil. Zemřel v Praze 24. prosince 1974 ve věku 52 let.

Petr Jan Brandl na poštovní známce

V Novobydžovském zpravodaji číslo 4 z loňského roku v článku Brandlovy originály v našem muzeu je velmi pěkně líčen nález a identifikace obrazů největšího malíře českého baroka P. Brandla.

Málokdo asi ví, že autoportrét tohoto umělce je na československé poštovní známce číslo 1650, vydané před deseti lety v sérii Umění (13. 11. 1967). Na jednotlivých známkách jsou reprodukována malířská díla ze 14. až 18. století i z tehdejší současnosti. Známky jsou vytištěny nejnáročnější, ale i nejkvalitnější tiskovou technikou – několikabarevným ocelotiskem z plochých tiskových desek. Na známce v hodnotě 1,20 Kčs je obraz – autoportrét Petra Jana Brandla ze sbírek Národní galerie v Praze. Rytinu pro tuto známku vytvořil jeden z našich nejlepších rytců Jiří Švengsbír.

F. Rygl

Omlouváme se za opožděné vydání tohoto čísla Novobydžovského zpravodaje. Příčinou byla nemoc pracovníka hradecké tiskárny, který připravuje pro Zpravodaj štočky s fotografiemi.

Redakce

O prvním červencovém víkendu panoval na fotbalovém hřišti v Novém Bydžově čilý sportovní ruch. Konal se zde totiž přebor České socialistické republiky v kopané, který pořádal ČVOS zaměstnanců ve stavebnictví a výrobě stavebních hmot. Sportovní zápolení dokazovalo, že odborářská tělovýchovná aktivita pokračovala i po IX. všeodborovém sjezdu.

O dobrou organizaci přeboru se všestranně staral Okresní stavební podnik Nový Bydžov. Devět družstev z Čech a Moravy bylo rozděleno do tří skupin. Pořadatelům vyšli ochotně vstříc i funkcionáři TJ Sokol Skřivany a umožnili jim hrát jednu skupinu na skřivanském hřišti.

Fotbalové klání mladých odborářů

Vyvrcholení – finále se však hrálo na stadiónu v Novém Bydžově. O první místo v soutěži se spolu utkala mužstva OSP Nový Bydžov a Pozemní stavby Gottwaldov. Finálový zápas svou velmi dobrou úrovní předčil všechna očekávání, o každý míč se svádělo urputný boj. Z putovního poháru se nakonec radovali hosté z Gottwaldova, kteří celým turnajem prošli bez jediné porážky. Bydžovští fotbalisté svým druhým místem potvrdili svou dobrou pověst. Už několik let patří totiž k velmi úspěšným účastníkům tohoto přeboru v kopané. Velmi dobře obstáli i v loňském přeboru. Svou účastí v letošním finále si zajistili postup do celostátního přeboru.

Také novobydžovští pořadatelé obstáli na výbornou, jak po stránce organizační, tak i společenské. Ukázněnost i sportovní nadšení byly velmi kladně hodnoceny i členy čestného předsednictva tohoto turnaje. Byli to soudruzi: Jaroslav Fidler, tajemník OV KSČ, ing. Božena Koptíková, místopředsedkyně ONV, Josef Kunt, předseda MěstNV v Novém Bydžově, členové KVOS a ČVOS zaměstnanců ve stavebnictví a výrobě stavebních hmot.

Celá akce znamenala pro organizátory z OSP velký kus práce. Svého úkolu se zhostili, jak už bylo řečeno, dobře. Ředitel turnaje soudruh Josef Gruber nám řekl: „Celý turnaj se nesl ve znamení 60. výročí VŘSR, v duchu IX. všeodborového sjezdu a v linii KSČ a jejího XV. sjezdu. Organizace celého turnaje byl náš dar oslavám 60. výročí Velkého října."

Poděkování za uspořádání tohoto turnaje na půdě našeho města patří vedení OSP, především jeho řediteli s. Josefu Gruberovi a dále Bohumilu Mališkovi, předsedovi ZV ROH a zároveň kapitánovi jedenáctky OSP. Uznání si zaslouží i všichni ostatní, kteří přispěli ke zdaru celého turnaje i k propagaci našeho města.

Z. Pšenička

Ze zápisníku VB v Novém Bydžově

Dne 29. června 1977 oznámil zaměstnanec Strojobalu Skřivany krádež vagónové plachty v hodnotě 3000 Kčs. Orgány OO VB N. Bydžov byl jako pachatel zjištěn J. F. z Prahy, který plachtu vyvezl na nákladním automobilu, na němž do závodu přivezl suroviny. Plachta byla předána poškozenému závodu.

Dne 9. 7. 1977 byl orgány OO VB Nový Bydžov a členy PS VB v obci Skochovice po skončení taneční zábavy zadržen P. M. z Městce Králové, řidič malého motocyklu Pionýr. Kontrolou bylo zjištěno, že před jízdou požil alkoholické nápoje. Neodpovědnému řidiči byl zadržen řidičský průkaz.

Občanům Skřivan se od května letošního roku začala ztrácet drobná domácí zvířata a zelenina. Veřejné bezpečnosti ve spolupráci se členy PS VB a skřivanskými občany se podařilo dopadnout dva pachatele, K. A. ze Skřivan a R. M. z Bělohradu. Z uvedené trestné činnosti byli usvědčeni. Odcizené domácí zvířectvo po úpravě konzumovali ve společnosti dalších mladých osob. Případ byl předán Okresní prokuratoře v Hradci Králové.

23. 7. 1977 byl ve Skochovicích členy PS VB a orgány VB zadržen podnapilý řidič nákladního automobilu R. I. z Prahy, který neměl navíc oprávnění k jízdě od zaměstnavatele. Tak bylo zabráněno dalším možným hmotným i jiným škodám.

Na základě vyhlášeného pátrání byl orgány VB v Novém Bydžově zadržen Š. J. z Vysočan, který neplnil podmínky ochranného dohledu, nedodržoval vyživovací povinnost na své tři nezletilé děti a obživu si opatřoval nečestným způsobem, přičemž páchal další trestnou činnost. Jeho společnice R. H. byla rovněž zadržena a v rámci vazby je vyšetřována pro trestný čin příživnictví i pro další nezákonnou činnost. Oba pachatelé byli již v minulosti několikrát soudně trestáni.

Orgány VB z Nového Bydžova je vyšetřován místní občan H. K., který dne 15. 8. 1977 v podnapilém stavu vjel na jízdním kole do interiéru hotelu Lev v Novém Bydžově, kde tropil nežádoucí výtržnosti. Kromě toho se v obci Skřivany dopustil krádeže jízdního kola. Orgány VB byl zadržen a kolo bylo předáno majiteli. Také on byl v minulosti několikrát soudně trestán.

NOVOBYDŽOVSKÝ ZPRAVODAJ
Vydává Městské kulturní středisko v Novém Bydžově nepravidelně čtyřikrát do roka. Řídí redakční rada, odpovědný redaktor J. Trejbal. Povoleno odborem kultury ONV v Hradci Král. pod čj. 2118/72. Tisknou VČT. n. p., provoz 14, Nový Bydžov. Náklad 1.400 výtisků. – Uzávěrka příštího čísla Zpravodaje je 31. října 1977.